

SKAUTI KOMÁROV

historie komárovských skautů

info@skautikomarov.cz

+420 604 716 476

www.skautikomarov.cz

O oddílu: Zánik oddílu po únoru 1948

Těžkosti na začátku tábora v létě 1947 jako by předznamenaly další problémy celého oddílu, potažmo i celé junácké organizace. Koncem roku musela většina mladších členů nastoupit do zaměstnání, učení, nebo jim začínala školní docházka a času na skautování bylo čím dál tím méně. Starší kluci pracovali již dávno a ani jim tedy nezbývalo na skautskou činnost příliš mnoho prostoru. Dost možná, že jim chyběla i energie udržet to celé stůj co stůj. Kdo ví? Všechno to však mělo velký podíl na tom, že se počátkem roku 1948 začal oddíl postupně rozpadat.

Vedení oddílu převzal v této nelehké době **Karel Čermák**, který se jej neúnavně pokoušel dát znovu dohromady.

Doposud jediná nalezená fotografie z tábora v roce 1948

Výrazně se obměnila členská základna, ale noví chlapci dávali často přednost svým soukromým zájmům a zálibám před oddílovou činností, která tak stále více upadala. Někteří členové oddílu, kteří byli rovněž členy Obce sokolské, se v té době účastnili příprav na **XI. všesokolský slet**, což ještě více narušovalo pravidelnou práci v oddíle. V [kronice družiny Lišek](#), která toto období popisuje, můžeme na několika místech nalézt častá povzdechnutí kronikáře nad ne příliš dobrým stavem oddílu, která ale střídají řádky plné naděje a další chuti do práce.

V tomto ne příliš dobrém ovzduší vyrazí oddíl na svůj třetí a poslední skautský tábor. Mnoho o něm zatím nevíme. Původně hledali oddíloví vedoucí nové tábořiště v okolí Zvíkova na Vltavě, nakonec se však tábor uskutečnil [nedaleko hradu Rabí](#), v údolí řeky Otavy. Místu se dnes říká „**U náhonu**“ a co se týče táboření,

jednalo se tehdy i dnes o poměrně strategickou lokalitu mezi Žichovicemi a Rabím. Z dochovaných zápisů v kronice můžeme vyčíst, že tábor proběhl **od 18. do 30. 7. 1948**. Zajímavou skutečností se může jevit i to, že posledního táborového ohně se zúčastnili jako hosté i rodiče skautů, kteří za nimi přijeli z poměrně vzdáleného Komárova.

Přesné místo tábora v roce 1948 se podařilo identifikovat s poměrně vysokou mírou jistoty pomocí pracovníků [Městského úřadu Rabí](#) a [Městského muzea v Horažďovicích](#).

Po návratu z tábora upadá činnost oddílů ještě výrazněji. Komárovští kluci musí nejprve, stejně jako jejich ostatní vrstevníci, pomáhat při polních pracích, takže na skautování není čas, a navíc se stále těsněji utahuje smyčka kolem skautských oddílů v celém Československu. Možná by se komárovský oddíl přece jen podařilo zachránit. Možná by se objevil někdo, kdo by ho opět vytáhl z popela jako již několikrát před tím. Nebyla k tomu ale příležitost. Politická situace, která vygradovala po únoru 1948, skautingu příliš nepřála.

Nedemokratickým mechanismům, které se proti ní začaly v poválečné republice rychle projevovat, musela celá organizace čelit téměř ihned po obnovení v roce 1945. Na nátlak KSČ se stal Junák v září 1945 kolektivním členem komunisty řízeného **Svazu české mládeže (SČM)** s dílčí autonomií a vlastními stanovami. V roce 1946 byla pak na sněmu v Praze ustavena zastřešující organizace **Junák - ústředí skautské výchovy**, v jejichž stanovách se Junák zavázal pracovat v duchu lidově demokratické republiky.

Různorodé pokusy o omezení činnosti skautských oddílů pokračovaly opakovaně i v následujících letech, ale i navzdory těmto snahám mohla skautská činnost pokračovat bez větších ústupků až do „Vítězného února“ v roce 1948. Ten však přinesl ustavení „**Akčního výboru Junáka**“ a jeho těžko stravitelné příkazy i nekompromisní organizační změny. Členy Junáka se od této chvíle směly stát jen děti do 15 let. Ti starší museli mít členství přímo ve Svazu české mládeže, být politicky spolehliví a kádrově bezúhonní. Jednalo se o tak zásadní a bezprecedentní organizační změnu, že ji mnoho skautských oddílů odmítlo respektovat, přešlo do ilegality pod hlavičkou jiných organizací, nebo definitivně ukončilo svoji činnost. A to byl i případ komárovských skautů.

Výměr Ministerstva vnitra o zániku spolku Junák

Zdroj: [Národní archiv Praha](#)

V této neradostné době se prohlubují rozpory mezi činovníky komárovského oddílu. Jsou mezi nimi tací, kteří odmítají přistoupit na nové podmínky a chtějí pokračovat dále v souladu s tradičními, demokratickými a apolitickými hodnotami skautingu. Ale jsou tu i ti, kteří se ztotožňují s myšlenkou výchovy dětí v rámci jednotné organizace pod taktovkou KSČ. Ti nakonec přebírají iniciativu! Nejaktivnější byli v tomto ohledu bývalí členové 2. oddílu František Hytka, Josef Fišer a Josef Veigend. Nečekaně a svévolně zabavují oddílu jeho veškerý majetek ve prospěch SČM. Oddíl tak přichází ze dne na den nejen o klubovnu, táborový materiál, vybavení a stany, ale také o oddílovou vlajku, vlajky družin a nádherně vedenou kroniku. Komárovský oddíl i středisko tak přestávají de facto existovat. Bohužel stejně jako i celá skautská organizace, která je v roce 1949 definitivně zakázána na dlouhých dvacet let.

Karel Čermák

Sáša Křikava

Václav Piskáček

Josef Veigend

V roce 1948 proběhla anketa o názorech vedoucích a roverů na spolupráci s SČM, které se zúčastnili i někteří starší členové komárovského oddílu.

Zdroj: Skautský archiv - Skautský institut (pozůstalost [Josefa Horkého z Příbrami](#))

V období pražského jara a politického uvolnění v letech 1968 - 1970 se i v Komárově objevily jisté pokusy a myšlenky na obnovu skautské činnosti. Z doposud nalezených dokumentů a získaných informací se však zdá, že ani tehdy a ani po sametové revoluci v roce 1989 zde již žádný skautský oddíl nevznikl. Vzhledem ke [stému výročí založení oddílu v říjnu 2021](#) mne napadá otázka: Není to škoda?

Pamětní deska připomínající 100 let od vzniku skautského oddílu v Komárově byla odhalena v říjnu 2021 na budově komárovského muzea.